

κ. Πρωθυπουργέ,

Κύριοι Υπουργοί και Γενικοί Γραμματείς,

Αγαπητές αγαπητοί συνάδελφοι αυτοδιοικητικοί,

Η πρόσκληση για συμμετοχή στη σημερινή σύσκεψη υπό τον Πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, περιποιεί μεγάλη τιμή για τους μικρούς νησιωτικούς Δήμους, καθώς για πρώτη φορά – τουλάχιστον από το 1999 που προσωπικά ενασχολούμαι με την Αυτοδιοίκηση –καλούνται οι Δήμαρχοί τους σε μια τέτοιας φύσεως συνάντηση, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων και προτάσεων για την τοπική ανάπτυξη. Σε μια περίοδο, μάλιστα, που πολλά ελληνικά νησιά έχουν μπει στο στόχαστρο ενός απρόβλεπτου και πολλαπλά επικίνδυνου γείτονα, καθίσταται σαφές ότι η υπό τον ίδιο τον Πρωθυπουργό της Χώρας σημερινή συνάντηση, έχει ιδιαίτερη αξία και συμβολισμό.

Όπως είναι γνωστό, οι Δήμοι αποτελούν τον εγγύτερο στους πολίτες θεσμό δημοκρατικής διοίκησης και ως εκ τούτου οι εκπρόσωποί τους και κυρίως οι Δήμαρχοι, καθίστανται καθημερινά δέκτες διαφόρων ειδών και διαστάσεων παραπόνων και αιτημάτων, τα περισσότερα εκ των οποίων σπανίως αφορούν τις εκ του Νόμου προβλεπόμενες ως αρμοδιότητές τους. Ο πολίτης, όμως, εξίσου σπανίως ενδιαφέρεται για τα όρια αρμοδιοτήτων των κρατικών θεσμών και – προφανώς εύλογα – αξιώνει λύσεις στα προβλήματα της καθημερινότητάς του, λύσεις που καλούνται οι Δήμοι να δώσουν κινούμενοι είτε στα όρια, είτε και υπερβαίνοντας πολλές φορές τις θεσμοθετημένες τους αρμοδιότητες.

Από την άλλη, σε μια περίοδο που τα χρηματοδοτικά εργαλεία υπέρ των ΟΤΑ είναι πράγματι αρκετά, ελλοχεύει ο σοβαρός κίνδυνος αποκλεισμού από αυτά των μικρών και υποστελεχώμενων Δήμων, που χωρίς τεχνικές υπηρεσίες αδυνατούν να συντάξουν ακόμα και απλής φύσεως μελέτες και δεν διαθέτουν καμία τεχνοκρατική και χρηματοδοτική τεχνογνωσία. Το πρόβλημα αυτό προσπάθησε να θεραπεύσει ο Νόμος 4674/20, με τη δημιουργία των Αναπτυξιακών Οργανισμών και άλλες σχετικές διατάξεις, που όμως θέλει βελτίωση, επί τη βάσει συγκεκριμένων προτάσεων που έχουμε υποβάλει στο αρμόδιο Υπουργείο.

Σε άκρως θετική κατεύθυνση κινείται επίσης και η πρόσφατη κυβερνητική απόφαση για τη συμπερίληψη των ελάχιστων νησιωτικών Δήμων που εξαιρούνταν, στην ειδική ετήσια επιπλέον χρηματοδότηση μέσω ΚΑΠ, από την οποία αποκλείονταν λόγω υπέρβασης του πληθυσμιακού ορίου κατ' ελάχιστον. Η απόφαση αυτή ανακούφισε τους Δήμους αυτούς, σε μια περίοδο που λόγω του ενεργειακού κόστους οι δαπάνες των Δήμων έχουν εκτιναχθεί.

Επιπλέον, για πρώτη φορά στην ιστορία της Χώρας, τίθεται ως προτεραιότητα το ευαίσθητο θέμα του χωροταξικού σχεδιασμού, μέσω της εκπόνησης των Τοπικών Χωρικών Σχεδίων, κεντρικά από την Κυβέρνηση, ζήτημα που αποτελεί μια από τις σοβαρότερες αναπτυξιακές παρεμβάσεις σε τοπικό επίπεδο, από τη Μεταπολίτευση.

Με βάση τα ανωτέρω και τη μέχρι σήμερα εμπειρία, καταλήγω στις παρακάτω προτάσεις, για τις οποίες θα σας παραδώσω και αναλυτικό αιτιολογικό υπόμνημα:

1. Οι **μετατάξεις και η κινητικότητα** έχουν δημιουργήσει σοβαρό πρόβλημα, στην ήδη σοβαρή υποστελέχωση των μικρών νησιωτικών Δήμων. Η εξαίρεση των υπαλλήλων τεχνικών υπηρεσιών, δεν έλυσε το πρόβλημα, καθώς θα έπρεπε να προβλέπεται η σύμφωνη γνώμη του Δημάρχου για κάθε ειδικότητας υπάλληλο νησιωτικού Δήμου που θέλει να μεταταγεί σε άλλη υπηρεσία.
2. Ο τρόπος λειτουργίας – ή μάλλον μη λειτουργίας – των **Αποκεντρωμένων Διοικήσεων** αποτελεί τροχοπέδη σε κάθε προσπάθεια τοπικής ανάπτυξης. Τα προβλήματα είναι γνωστά στο Υπουργείο και περιμένουμε το σχέδιο μετεξέλιξης των Αποκεντρωμένων καθώς με τη σημερινή κατάσταση, το σύστημα δεν μπορεί να δουλέψει.
3. Από το 2011 που ο Καλλικράτης – σχεδιασμένος στο πόδι δυστυχώς – προέβλεψε την **δημιουργία Πολεοδομίας σε κάθε Δήμο**, μέχρι σήμερα, δηλαδή 11 χρόνια, η πρόβλεψη αυτή δεν υλοποιήθηκε και έτσι σχεδόν όλοι οι μικροί και μεσαίοι νησιωτικοί Δήμοι εξυπηρετούνται πολεοδομικά από κάποιον μεγαλύτερο, με διαρκείς νομοθετικές παρατάσεις κάθε 4 ή 6 μήνες. Αυτό δημιουργεί μια ιδιότυπη ομηρία στον κλάδο των κατασκευών, όπου βασίζεται ένα μεγάλο ποσοστό της ελληνικής οικονομίας. Πρακτικά είναι αδύνατον να συσταθεί Πολεοδομία σε όλους τους Δήμους. Πρέπει να υπάρξει μια μόνιμη λύση. Επίσης περιμένουμε τη σχετική πρόταση των συναρμόδιων υπουργείων.
4. Καθώς βρισκόμαστε στην αντιπυρική περίοδο, που εύχομαι να είναι καλύτερη από την περσινή, θέτω και το ζήτημα των ετήσιων

προσλήψεων πυρασφάλειας που κάνουν οι Δήμοι. Ο από ετών παραλογισμός έγκειται στο εξής: η αντιπυρική περίοδος διαρκεί 6 μήνες, όμως οι ετήσιες συμβάσεις πυρασφάλειας 4! Ομοίως, διαπιστώνουμε ότι η συναρμοδιότητα πολλών υπηρεσιών στην πολιτική προστασία, είναι κάτι το προβληματικό που θα πρέπει να διορθωθεί μαζί με μια σειρά άλλων ζητημάτων που έχουμε καταγράψει.

5. Ένα ζήτημα που επηρεάζει άμεσα την τοπική ανάπτυξη, είναι οι **διαδικασίες αδειοδότησης των δημοτικών έργων** – ξέρω ότι θίγω ένα ζήτημα εξαιρετικά ευαίσθητο για όλους τους συναδέλφους. Παγιωμένες επί δεκαετίες δημοσιούπαλληλικές αντιλήψεις, σε συνδυασμό με την πανθομολογούμενη παθογένεια συγκεκριμένων υπηρεσιών όπως οι αρχαιολογίες και τα δασαρχεία, δημιουργούν ένα πλέγμα αδιανόητων καθυστερήσεων και εμπλοκών στην αδειοδότηση ακόμα και απλής φύσεως δημοτικών έργων όπως η επισκευή ενός δρόμου ή ένα έργο ύδρευσης. Έτσι, χάνεται πολύτιμος χρόνος, μεγάλες χρηματοδοτήσεις τίθενται σε προφανή κίνδυνο και εν τέλει βλάπτεται το δημόσιο συμφέρον. Προτείνω την θεσμοθέτηση ειδικού πλαισίου αδειοδότησης των δημοτικών έργων, ανά είδος, κατηγορία και μέγεθος έργου, που θα δεσμεύει τις υπηρεσίες να απαντούν τεκμηριωμένα εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος και θα διασφαλίζει ότι τα έργα θα αδειοδοτούνται με ταχύτητα και διαφάνεια και όχι με βάση την προσωπική άποψη ενός δημοσίου υπαλλήλου που συνήθως ερμηνεύει τους Νόμους κατά το δοκούν.

6. Τέλος, θίγω το ζήτημα της **φέρουσας ικανότητας**. Προτείνω την εκπόνηση μελετών φέρουσας ικανότητας υποδομών και φυσικού περιβάλλοντος, για όλους τους νησιωτικούς Δήμους, που θα αντιστοιχισθεί με τα υπό ανάθεση Τοπικά Χωρικά Σχέδια, δημιουργώντας ένα ισχυρό πλαίσιο κανόνων για κάθε είδους αναπτυξιακή δράση και επένδυση, που θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις τοπικές συνθήκες, τις υποδομές, το φυσικό, ανθρωπογενές και δομημένο περιβάλλον σε κάθε νησί. Μια τέτοια μελέτη θα αποτελεί αληθινή τομή και θα αποδείξει ότι η κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση θέτει πράγματι όρους και όρια, σταθμίζοντας αφενός την δεδομένη ανάγκη αναπτυξιακών έργων και επενδύσεων, αφετέρου το δημόσιο συμφέρον μέσω της μη υπέρβασης των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων των νησιών μας.

Με αυτές τις θεσμικές προτάσεις, κατ' αρχήν, θέλω ως Πρόεδρος της Επιτροπής Νήσων και Πολιτικής Συνοχής της ΚΕΔΕ, να ευχαριστήσω θερμά τον κ. Πρωθυπουργό, τα μέλη της Κυβέρνησης και όλους τους συνεργάτες τους, για τη σημερινή συνάντηση, ευελπιστώντας όχι μόνο στην προώθηση λύσεων και τομών για τα νησιά μας, αλλά και στην παγίωση τέτοιων συναντήσεων, με στόχο την μετατροπή της νησιωτικότητας από πρόβλημα, σε ισχυρό εθνικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Σας ευχαριστώ!